

współpracy między „Rivista Italiana di Onomastica” a cykliczną konferencją ICONN w Baia Mare (Rumunia); digitalizacja „I Quaderni Italiani e Internazionali di RION”; nowe publikacje w projekcie PatRom („Patronymica Romanica”); działalność toponomastyczna Istitut Cultural Ladin; powstanie w Katalonii czasopism „Noms” oraz „Annuario d’Onomástica”; przygotowania do kolejnego kongresu ICOS w Debreczynie (Węgry); wykład onomastyczny na Uniwersytecie w Ostrawie; zebranie danych do bazy hagiotoponimów szkockich; seria onomastyczna „Nomina Loci” w ośrodku łódzkim (Polska); *Ferguson* jako Nazwa Roku według American Name Society.

W ramach działu „Frequenze onomastiche” (Częstotliwości onomastyczne) E. Caffarelli przedstawia wyniki badań nad najnowszą odonimią włoską („Una nuova indagine sulle insegne stradali dei comuni italiani”, s. 379–421).

W „Uwagach na marginesie” („Note ai margini”, s. 423–434) E. Caffarelli odnotował kilka ciekawostek onomastycznych, m.in.: dylematy związane z nadawaniem problematycznych imion noworodkom we Włoszech, typu *Vera* w zestawieniu z nazwiskiem *Vacca* (w efekcie powstaje ekscentryczne miano *Vera Vacca*, co w wolnym tłumaczeniu oznacza dosłownie ‘prawdziwa krowa’); używanie imienia *Roma*; „przekleństwo” imion *Adolfo* oraz *Benito*; problem z prawidłowym akcentowaniem nazwisk (np. *Cóssiga* vs *Cossiga*); tworzenie w chrematonimii neologizmów proprializowanych, typu: *Watergate*, *Tangentopoli*, *Wineburger*, *Hamburgeria* itp.; protesty z powodu apulijskiej nazwy wina *Mafiozo*; qui pro quo dotyczące skrótu *ISIS*; zmiany nazw stacji metra mediolańskiego.

W zeszycie 1 XXI rocznika RION możemy przeczytać ponadto wspomnienia o zmarłych onomastach (s. 435–442): Giulii Petracco Sicardi (1922–2015), Pavle Merku (1927–2014), Antoniu M. Badia i Margarit (1920–2014) i Petarze Šimunoviću (1933–2014).

Zeszyt 2 XXI RION zamyka wykaz publikacji z zakresu onomastyki włoskiej za 2014 r. („Bibliografia onomastica italiana 2014”, s. 963–987).

Trzeba przyznać, że „Rivista Italiana di Onomastica” i tym razem stanowi nieocenioną i przebogatą w treść lekturę o dokonaniach nauk onomastycznych nie tylko we Włoszech i krajach romańskich, ale i na całym świecie. Jedyne ograniczeniem jej odbioru jest język, w jakim jest wydawana, jeśli uznamy, że włoski należy do języków niszowych, niepozbawionych jednak międzynarodowego grona użytkowników i sympatyków. Bez wątpienia czasopismo nie miaoby takiego rozmachu informacyjnego i jakości bez oddania oraz zaangażowania jego redaktora naczelnego Enza Caffarellego, zasługującego bodaj na wyróżnienie nie tylko w skali Włoch, ale całego globu. Czy takie istnieje w międzynarodowych kręgach onomastycznych? Może powinno zaistnieć.

Artur Galkowski

Uniwersytet Łódzki
e-mail: agalkowski@uni.lodz.pl

Névtani Értésítő, 36, 2014, i 37, 2015, red. Tamás Farkas, Budapest

Węgierskie czasopismo „Névtani Értésítő” ukazuje się nieprzerwanie od 1979 r. Wszystkie numery dostępne są w formie elektronicznej w repozytorium cyfrowym pod adresem <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>.

Poniżej przedstawiam omówienie dwóch najnowszych roczników, opublikowanych w 2014 i 2015 r.

Numer 36 „Névtani Értésítő” składa się z czterech części, obejmujących: artykuły (s. 9–168), życie naukowe (s. 169–218), przegląd wydawnictw książkowych (s. 219–286) oraz czasopism

(s. 287–312). W części końcowej umieszczono wspomnienia poświęcone zmarłemu węgierskiemu językoznawcy Mihályowi Hajdú (s. 313–376).

Część pierwsza obejmuje 12 artykułów dotyczących węgierskiej onomastyki, zarówno historycznej, jak i współczesnej, w tym także zagadnień literackich. Czasopismo w tej części otwiera artykuł Tamása Farkasa „Podejście wymiarowe w badaniach onomastycznych. Zagadnienia ogólne i przykład w badaniach nazwisk” („Dimenzionális szemlélet a névkutatásban. Általános kérdések és a családnévkutatás példája”). Autor pisze o często popełnianych błędach, polegających na pomijaniu różnych wymiarów (czas, przestrzeń, społeczeństwo) w analizie odrębnych rodzajów nazw.

Z kolei János N. Fodor bada interesujące zagadnienie geolingwistyczne w tekście „Historyczna geografia nazw osobowych jako jeden z obszarów badań geolingwistycznych” („A történeti személynévföldrajz mint a nyelvföldrajz egyik kutatási területe. A nyelvföldrajzi módster a névtani kutatásokban”). Autor omawia relacje pomiędzy geolingwistyką a geograficznymi badaniami nazw osobowych na przykładach pochodzących z „Historycznego atlasu nazwisk węgierskich”.

W następnym artykule, pt. „Czynniki migracji i historii przemysłu w rozwoju średniowiecznych miast na Węgrzech w świetle historycznej antroponimii. Nadawanie nazw osobowych i migracja” („A középkori magyar városfejlődés migráció- és ipartörténeti vonatkozásai a történeti személynévtan tükrében. Személynévadás és migráció”), również dotyczącym onomastyki historycznej, László Szabolcs Gulyás stara się rozstrzygnąć, czy średniowieczne nazwy osobowe mogą być użyte w badaniach społeczno-historycznych.

Szkic Viktorii M. Horváth „Nazwa własna jako źródło uprzedzeń” („A tulajdonnév mint az előítélet forrása”) koncentruje się na zjawisku stygmatyzacji czy dyskryminacji mniejszości na Węgrzech ze względu na noszone imię lub nazwisko.

Gyula Gasparics w krótkim tekście pisze o imionach przyjmowanych w XIX w. przez mnichów zakonu premonstratensów (norbertanie) z Jászóvár po restytucji zakonu w 1802 r. („A jászóvári premontrei kanonokrend szerzetesrendi nevei az 1802-es visszaállítást követő évszázadban”). Autor podaje listę przyjmowanych imion zakonnych, koncentruje się na motywach towarzyszących wyborowi oraz klasyfikuje imiona ze względu na pochodzenie i znaczenie.

W artykule Magdolny Csomortáni „Nazwy miejscowości zamieszkiwanych przez węgierską mniejszość w Rumunii w relacji do planowania językowego” („A romániai magyar kisebbségi helységnev a nyelvi tervezés érdeklődési körében”) omawiane są zagadnienia lingwistyczne w kontekście zjawisk o charakterze politycznym. Autorka bada strategię planowania językowego w latach zmian systemowych, politycznych w XX w. w Rumunii.

Csanád Bodó w pracy „Od Magyarfalu do Csánglia. Ideologiczne podłoże użycia węgierskich nazw miejscowych w Mołdawii” („Magyarfalu-tól Csángliá-ig. A moldvai magyar helynevek használatának ideológiái”) analizuje wciąż występujące zjawisko stosowania węgierskich nazw niektórych miejscowości na terenie rumuńskiej części Mołdawii. Co ciekawe, nazwy te funkcjonują obok używanych przez Mołdawian w Rumunii i znane są poza granicami tego kraju.

W szkicu „Rola nazw miejscowych w alternatywnym myśleniu ideologicznym. Przypadek kultu Pilis” („A helynevek szerepe az alternatív ideologikus gondolkodásban I. A Pilis-kultusz esete”) Réka Imreh porusza kwestię tzw. kultu Pilis, funkcjonującego w jednej z subkultur. Jest to zjawisko związane z alternatywnymi teoriami, nadającymi górom Pilis szczególną, także mistyczną rolę w węgierskiej historii.

Zsolt Sebestyén i Lajos Úr w artykule „Wielość i podział nazw identyfikujących wczesne miejscowości w historycznym komitacie Ung” („Többnevűség és névosztódás Ung vármegye korai helységneveiben”) starają się wypełnić istotną lukę w onomastyce węgierskiej. Komitat Ung w północno-wschodniej części dawnego Królestwa Węgierskiego do tej pory nie doczekał się bowiem zbiorczej monografii, dlatego autorzy postanowili uporządkować dotychczasowy stan badań.

Tekst Katalin Reszegei „Psycho- i neurolingwistyka nazw własnych. Aspekty i modele analiz w badaniach nazw własnych” („Tulajdonnevek pszicho- és neurolingvisztikája. Vizsgálatai szempontok és modellek a tulajdonnevek feldolgozásáról) prezentuje przegląd wyników badań procesów mentalnych dotyczących nazw własnych.

Eszter Sztrákos w artykule „Badania nad praktyką nadawania przez uczniów szkoły podstawowej tytułów — na przykładzie tytułów obrazów” („Az általános iskolások címadási gyakorlatainak vizsgálata festményeknek adott címek alapján”) pisze o interdyscyplinarności i złożoności tego zagadnienia. Badania polegają na analizie wieloprzyczynowości procesu zależnego np. od wiedzy czy umiejętności koncentracji.

Gréta Páji zajmuje się kwestiami onomastyki i literatury w artykule „Polisemiczne struktury znaczeniowe w powieści *Anna Édes* Dezső Kosztolányiego” („Poliszém jelentésszerkezetek Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényében”). Koncentruje się na użyciu semantyki kognitywnej jako podstawy teoretycznej oraz struktur znaczeniowych, aby uzyskać interpretację wspomnianego tytułowego zagadnienia lingwistycznego.

Druga część biuletynu obejmuje szeroko pojęte onomastyczne życie naukowe. Zawiera ona m.in. podsumowanie 25 Międzynarodowego Kongresu Nauk Onomastycznych „Nazwy i ich środowisko”, który odbył się 24–29 sierpnia w Glasgow. W tej części znajduje się także omówienie prawie trzydziestoletnich prac kartografa Mátyása Mártona, który bada wyniki standaryzacji węgierskich nazw geograficznych związanych z tematyką morską („A névegységesség eredményei a magyar tengerfenék-domborzati nevek körében”). Magdolna Csomortáni w artykule „Onomastyczne rękopisy w bibliotece Katedry Językoznawstwa Węgierskiego i Ogólnego Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu im. Babeşu-Bolyaiego w Klużu” („A kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszéke könyvtárának névtani tárgyú kéziratái”) pisze o pozycji onomastyki w edukacji węgierskiej na poziomie uniwersyteckim w Rumunii. W tej części biuletynu znajdują się również omówienia i streszczenia prac doktorskich z zakresu onomastyki.

Kolejne dwie części to omówienia wydawnictw książkowych i czasopism. Wśród opracowań książkowych znajdują się węgierskojęzyczne publikacje (np. Z. Megyeri-Palffi, „Név és jog — A névviselés jogi szabályozásának fejlődése Magyarországon”, Gondolat Kiadó, Budapest, 2013), a także książki wydane po niemiecku (R. Heuser, D. Nübling, M. Schmuck, „Familiennamengeographie. Ergebnisse und Perspektiven europäischer Forschung, Berlin–New York 2011), angielsku (P. Wodman (ed.), „The Great Toponymic Divide. Reflections on the definitions and usage of endonyms and exonyms”, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa, 2012), fińsku (K. Hakulinen, S. Paikkala, „Pariisista Papukaijannokkaan — Suomenkieliset ulkomaiden paikkannimet ja niiden vieraskieliset vastineet, Helsinki, 2013), włosku (W. Schweickard (a cura di), „Deonomasticon Italicum. Dizionario storico dei derivati da nomi geografici e da nomi di persona”, Tübingen, 1997–2013) i rumuńsku (O. Felecan, „Un excurs onomastic în spațiul public românesc actua”, Cluj-Napoca, 2013).

Omówienie czasopism przynosi 12 tekstów dotyczących periodyków z: Węgier („Helynévtörténeti Tanulmányok”), Włoch („Rivista Italiana di Onomastica”), Belgii („Onoma”), Wielkiej Brytanii („Nomina”), Polski („Onomastica”, LVII, 2013), Czech („Acta Onomastica”), Federacji Rosyjskiej („Voprosy Onomastiki”) i Szwecji („Ortnamnssällskapet” i „Uppsala Årsskrift”, I. „Studia Anthroponymica Scandinavica”).

Ostatnią część 36 numeru biuletynu poświęcono pamięci założyciela pisma, językoznawcy Mihály Hajdú.

Numer 37 budapeszteńskiego „Biuletynu Onomastycznego” („Névtani Értesítő”) także składa się z czterech części, obejmujących: artykuły (s. 9–194), życie naukowe (s. 195–258), przegląd

wydawnictw książkowych (s. 259–310) oraz czasopism (s. 311–334). Biuletyn zamykają wspomnienia poświęcone zmarłym węgierskim językoznawcom: Györgowi Dénesowi, Ferencowi Farkasowi i Jenő Janitsekowi (s. 335–342). W części pierwszej rocznik poświęcony jest niemal wyłącznie kwestiom translatorskim oraz zagadnieniom onomastycznym w kontekście dwu- lub wielojęzyczności. Ten dział rozpoczyna artykuł Alberta Vermesa pt. „Rola kontekstu w tłumaczeniu nazw własnych” („A kontextus szerepe a tulajdonnév fordításában”). Autor porusza zagadnienie potencjalnych problemów w przekładzie nazw własnych ze względu na różne poziomy kontekstu, a także wymienia metody, które pomogą te problemy rozwiązać.

Zoltán Kustár swoje opracowanie „Odpowiedniki biblijnych nazw hebrajskich w tłumaczeniach Biblii na język narodowy ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych tłumaczeń protestanckich” („A bibliai héber nevek megjelenítése a nemzeti bibliafordításokban, különös tekintettel a legújabb protestáns bibliafordításainkra”) poświęca onomastyce historycznej, koncentrując się na tekstach religijnych. Kustár zauważa, że choć transkrypcja biblijnych nazw hebrajskich może wydawać się zadaniem łatwym, to jednak niesie ze sobą liczne problemy związane np. z zagadnieniami filologicznymi i zasadami transkrypcji.

Anikó Sohár porusza problematykę o charakterze praktycznym: „Tłumaczyć czy nie? O dylematach tłumaczy literatury dotyczących nazw własnych w literaturze fantastycznej” („Fordítam vagy ne? A tulajdonnevek kapcsán fölmerülő műfordítói dilemmákról a fantasztikus irodalom esetében”). Sohár prezentuje listę tytułowych dylematów, a jej zdaniem zasadniczy problem polega na braku spójnych zasad, kiedy należy tłumaczyć lub nie nazwy własne na język węgierski.

Artykuł Vivien Horváth „System, funkcja i przekładalność nazw osobowych i nazw zwierząt w serii fantastycznej «Pieśń lodu i ognia»” („A személy — és állatnevek rendszere, funkciója és fordíthatósága A tűz és jég dala című fantaszyciklusban”) koncentruje się na konkretnym przykładzie translatorskim. Autorka poddaje analizie onomastycznej serię George’a R. R. Martina, biorąc pod uwagę takie czynniki jak np. precyzja czy motywacja w przekładzie nazw osobowych i zwierząt.

Flóra Peťovská również podejmuje problematykę translatorską oraz onomastyczną w konkretnym utworze literackim w artykule „Przekład nazw osobowych w najnowszym słowackim wydaniu powieści Kálmána Mikszátha «Parasol św. Piotra»” („A személynevek fordítása Mikszáth Kálmán Szent Péter esernyője című regényének legújabb szlovák kiadásában”). W tekście podejmowane są m.in. zagadnienia przekładalności/nieprzekładalności nazw osobowych i roli tłumacza, który musi dobrać odpowiednią strategię ze względu na rodzaj odbiorcy.

Gábor Gercsák w krótkim artykule poświęconym angielskim tłumaczeniom nazw węgierskich jezior („Magyar tónevek angol fordítása”) pisze o problemach pojawiających się w przekładzie nazw węgierskich obiektów geograficznych na język angielski. Wskazuje na przykładzie nazw jezior na potrzebę bardziej konsekwentnego używania form standardowych.

Katalin Reszegi koncentruje uwagę na nazwach własnych w procesie uczenia się języka przez dzieci („A tulajdonnevek a gyermek nyelvelsajátításban”). Słusznie zauważa, że większość prac onomastycznych dotyczy nazw własnych używanych przez dorosłych, i dlatego sama prezentuje badania na temat użycia tych nazw przez dzieci.

Erzsébet Györffy podejmuje z kolei temat nowej metody badania toponimów w artykule „Stosowanie mentalnego mapowania w socjoonomastyce” („A mentális térképezés helynévszociológiai alkalmazásáról”). Ta interdyscyplinarna problematyka obejmuje psychologię i geografę, a odnosi się do przedstawiania przestrzeni przez umysł. Prezentowane są wyniki badań autorki, dotyczących m.in. użycia synonimów czy etymologii ludowej.

Réka Imreh przedstawia drugą część opublikowanego w 36 numerze „Névtani Értesítő” artykułu poświęconego kultowi Pilis. Tym razem w tekście o nazwach miejscowych w alternatywnym myśleniu ideologicznym przytacza stworzone przez wyznawców kultu etymologie i nowe nazwy

miejscowe („A helynevek szerepe az alternatív ideologikus gondolkodásban. Tudálékos helynév-etimológiák és új helynevek a Pilis-kultuszról”).

Również praca autorstwa László Szabolcsa Gulyása stanowi kontynuację tematu z poprzedniego numeru biuletynu: „Czynniki migracji i historii przemysłu w rozwoju średniowiecznych miast na Węgrzech w świetle historycznej antroponimii. Nadawanie nazwisk i rzemiosło” („A középkori magyar városfejlődés migráció- és ipartörténeti vonatkozásai a történeti személynévtan tükrében. Személynévadás és kézműipar”). Autor bada związki pomiędzy średniowiecznym rozwojem miast na Węgrzech, przemysłem rzemieślniczym a nadawaniem nazwisk wśród przedstawicieli niższych i średnich warstw społecznych.

Artykuł Ágnes Tamás „Madziaryzacja nazw osobowych. Nazwiska i nazwy geograficzne w czasopiśmie satyrycznym w okresie sprawy Tiszaeszlár (1882–1883)” („Névmagyarosítás, személy-és földrajzi nevek az élclapokban a tiszaezlári vérvád időszakában (1882–1883)”) porusza ciekawą problematykę ukazywania, modyfikowania (najczęściej w sposób humorystyczny czy ironiczny) nazwisk żydowskich. Podstawą analizy są publikacje zebrane z satyrycznych pism węgierskich wydawanych w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych XIX w.

Ádám István Kurcz koncentruje się w krótkim tekście „Kodowane nazwami refleksje nad sytuacją mniejszości w prozie Nándora Giona” („A kisebbségi léthelyzet nevekkel kódolt reflexiói Gion Nándor prózájában”) na użyciu węgierskich nazwisk i imion w utworach Giona. Mechanizm zastosowany przez Giona ma na celu nakierowanie czytelnika na skomplikowaną historię węgierską, szczególnie w kontekście wielonarodowej Wojwodiny.

Pierwszą część biuletynu zamyka artykuł Jánosa Bauko „Dwujęzyczność i krajobraz semiotyki nazw. Ustawy językowe dotyczące mniejszości narodowych i wizualizacja nazw własnych na Słowacji” („Kétnyelvűség és névszemiotikai tájkép. Kisebbségi névtörvények és vizuális tulajdonnév-használat Szlovákiában”). W swojej pracy autor skupia się na sytuacji mniejszości węgierskiej na Słowacji w kontekście ustaw językowych, czyli na respektowaniu praw mniejszości do stosowania nazw własnych na znakach i informacjach w miejscach publicznych w języku węgierskim.

Część kolejną rocznika otwiera omówienie powstania Węgierskiego Narodowego Spisu Toponimów (Magyar Nemzeti Helynévtár) w wersji elektronicznej (www.mnh.unideb.hu). Spis, uruchomiony w październiku 2015 r., jest cyfrową bazą danych, w której umieszczono nazwy miejscowe z obszaru języka węgierskiego

Omówienie Sary L. Uckelman i Mariann Slíz („Többnyelvű névtani lexikográfia: a Dictionary of Medieval Names from European Sources elnevezésű nemzetközi szótári projekt”) przybliży powody stworzenia również w wersji elektronicznej wielojęzycznego leksykonu onomastycznego „Dictionary of Medieval Names”. Projekt powstał w ramach międzynarodowego projektu słownikowego „European Sources”. Słownik może być wykorzystany na wielu płaszczyznach, np.: językowej, socjologicznej, historycznej.

Levente Nagy dokonuje analizy dwóch niedawno wydanych publikacji poświęconych rumuńskim badaniom historii nazw osobowych i miejscowych w Siedmiogrodzie („Újabb erdélyi román személy-és helynévtörténeti kutatások”).

W tej części biuletynu znajdują się jeszcze: omówienie kwestii rozpoznania nazw własnych w rozwoju węgierskojęzycznego modułu „Europe Media Monitor” („Tulajdonnevek felismerése az Európai Média Monitor magyar moduljának fejlesztésében”), relacja z dyskusji przy okrągłym stole „Onomastyka, tłumaczenie i terminologia” („Névtan, fordítás és terminológia Egy kerekasztal-beszélgetés tanulságai”) oraz wykaz prac doktorskich z zakresu onomastyki z 2014 r.

Przegląd wydawnictw książkowych obejmuje 16 publikacji, tradycyjnie już nie tylko węgierskich. Omówione zostały prace m.in. z: Niemiec (R. Köster, „Eigennamen im deutschen Wortschatz. Ein Lexikon”, Berlin 2012), Rosji (A. F. Litvina, F. B. Uspenskij, „Russkie imena poloveckih

knâzej. Meždinastičeskie kontakty skvoz' prizmu antroponimiki", Moskva, 2013) czy z Wielkiej Brytanii (G. Redmonds, T. King, D. Hey, „Surnames, DNA, and Family History”, Oxford, 2011).

Wśród siedmiu omówień czasopism o tematyce onomastycznej jedno jest poświęcone 58 numerowi rocznika „Onomastica”.

Numer 37 biuletynu zamykają wspomnienia poświęcone zmarłym węgierskim językoznawcom: Györgowi Dénesowi, Ferencowi Farkasowi i Jenő Janitsekowi, którzy odeszli w ostatnim czasie. Warto zauważyć, że ten numer pisma, poświęcony kwestiom translatorskim, prezentuje ciekawe zagadnienia i zjawiska.

„Biuletyn Onomastyczny” przedstawia aktualny stan badań onomastyki węgierskiej, zarówno współczesnej, jak i historycznej, niejednokrotnie związanej ze zmieniającymi się granicami historycznymi kraju. Prezentuje także niesłabnące zainteresowanie tego typu badaniami w innych krajach.

Grzegorz Bubak

Uniwersytet Jagielloński
e-mail: grzegorz.bubak@uj.edu.pl

Folia Onomastica Croatica, red. Anđela Frančić, knjiga 23, 2014; knjiga 24, 2015

Poniżej omówiono zawartość numerów 23 i 24 chorwackiego czasopisma „Folia onomastica Croatica” (FOC), które ukazały się w 2014 i 2015 r. Artykuły i recenzje z omawianych numerów (a także z poprzednich) oraz zestawienia bibliografii onomastycznej z poszczególnych lat dostępne są na centralnym portalu chorwackich czasopism naukowych HRČAK pod adresem <http://hrcak.srce.hr/fovia-onomastica>

Numer 23 otwiera artykuł Jasminki Brali-Mudrovčić „Toponimija Gacke doline” (s. 1–20), w którym autorka w oddzielnych częściach dokonała analizy formalnej i znaczeniowej około 500 nazw geograficznych (ojkonimów, mikrotoponimów, hydronimów i oronimów) z obszaru miasta Otočac i okolicznych miejscowości, leżących w zachodniej części Liki. Materiał zebrany przez autorkę pochodzi z map leśnych i katastralnych. Część zasadniczą pracy poprzedza szkic geograficzno-historyczny Doliny Gackiej oraz opis jej gwary, należącej do dialektu czakawskiego.

Tekst Ines Carović i Kristiana Novaka, napisany w języku angielskim, pt. „How to publish research on offensive family nicknames? Some ethical considerations in anthroponomastics” (s. 21–37), dotyczy rzadko poruszanej kwestii etyki badań onomastycznych. Nie chodzi tu bynajmniej o problem rzetelności badacza, ale o to, w jaki sposób publikować badania dotyczące kategorii przydomków rodzinnych, które w wiejskich społecznościach Chorwacji ciągle odgrywają istotną rolę. Przydomki te są przejrzyste semantycznie, odnoszą się do jakiejś wyraźnej cechy bądź zachowanego w lokalnej pamięci wydarzenia z życia danej rodziny. Niektóre z nich mają wyraźnie pejoratywny, a nawet obraźliwy charakter i nie są używane w bezpośredniej komunikacji z członkami rodziny, której dotyczą. Publikacja takich danych może zostać uznana za etycznie niejednoznaczna. Wychodząc od tego szczegółowego zagadnienia, autorzy, posługując się także już sformułowanymi wytycznymi w zakresie etyki badań humanistycznych i społecznych, proponują pięć możliwych procedur w badaniach antroponomastycznych.

Ankica Čilaš Šimpraga i Joža Horvat w artykule „Hrvatska zoonimija: imenovanje krava” (s. 39–75) zanalizowali pod względem formalnym i znaczeniowym nazwy nadawane krowom. Imiona krow, zdaniem autorów, tworzą najbogatszą subkategorię zoonimii pod względem baz motywacyjnych. Materiał badawczy, obejmujący wszystkie regiony współczesnej Chorwacji, po-